

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Екологічне рослинництво

**Другого (магістерського) рівня вищої освіти
Ступеня вищої освіти Магістр
за спеціальністю 201 Агроніомія
галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство
Кваліфікація: магістр із агрономії**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради
Валентина АРАНЧІЙ

№ 19 від «19» квітня 2021 р.)

Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 1 вересня 2021 р.

Ректор Валентина АРАНЧІЙ

(наказ № 90 від «20» квітня 2021 р.)

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Проректор з науково-педагогічної роботи

 Олена КОСТЕНКО

Начальник навчального відділу

 Андрій ДОРОШЕНКО

Декан факультету

 Микола МАРЕНИЧ

Гарант програми

 Володимир Гангур

ВНЕСЕНО

Кафедрою рослинництва

Протокол № 12 від «12» квітня 2021 р.

Завідувач кафедри

Володимир ГАНГУР

СХВАЛЕНО

Науково-методичною радою спеціальності Агрономія

Протокол № 8 від «19» квітня 2021 р.

Голова науково-методичної
ради

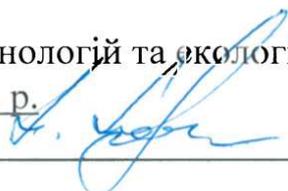

Ольга БАРАБОЛЯ

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету агротехнологій та екології

Протокол № 9 від «19» квітня 2021 р.

Голова вченої ради

Микола МАРЕНИЧ

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. ГАНГУР Володимир, д. с.-г. н., старший науковий співробітник
2. ФІЛОНЕНКО Сергій, к. с.-г. н., доцент
3. ЄРЕМКО Людмила, к. с.-г. н., старший науковий співробітник
4. БІДАШ Юрій, к. с.-г. н., головний агроном ТОВ «Рост-Агро» Кременчуцького району Полтавської області
5. МЕРЕЗЕН Наталія, здобувач вищої освіти СВО Магістр, 1-го року навчання спеціальність 201 Агронімія

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- Гирка А. Д. докор с.-г. наук, завідувач лабораторії агробіологічних ресурсів ярих зернових і зернобобових культур, ДУ Інститут сільського господарства степової зони НААН України
- Мокляк В. Я. кандидат с.-г. наук, керівник СФГ «Дослідне» Кременчуцького району Полтавської області
- Кір'ян В. М. кандидат с.-г. наук, заступник директора Устимівської дослідної станції рослинництва Полтавської області

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 201 Агрономія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Полтавська державна аграрна академія, факультет агротехнологій та екології, кафедра рослинництва.
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр, магістр із агрономії
Професійна кваліфікація	–
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Екологічне рослинництво
Тип диплому та обсяг освітньо-професійної програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Форми навчання	Очна (денна); заочна
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України Наказ №13 від 08.01.2019 року Україна Сертифікат серія АД №17003395
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, спеціаліста або магістра
Мова(и) викладання	Державна
Термін дії освітньо-професійної програми	до 01.07.2024 р.
2 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньо-професійної програми	https://www.pdaa.edu.ua/content/ekologichne-roslynnnyctvo-opp
3 – Мета освітньо-професійної програми	
Професійна підготовка спеціалістів, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії, що передбачає проведення досліджень та здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	
Предметна область	Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство Спеціальність – 201 Агрономія Об'єкти вивчення та діяльності: технологічні процеси вирощування сільськогосподарських культур.

	<p>Цілі навчання: формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: рослинництво та управління ґрунтами, сортовими ресурсами та збереженням біологічного розмаїття.</p> <p>Об'єктами професійної діяльності магістрів є сільськогосподарські культури та їх сорти (гібриди), селекційний процес, агроландшафти, природні кормові угіддя, ґрунт та збереження і підвищення його родючості, оптимізація живлення рослин, шкідливі організми і засоби захисту від них, технології виробництва, зберігання та первинної переробки продукції рослинництва.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові (гіпотеза, експеримент, аналіз, індукція, дедукція, моделювання, узагальнення) та спеціальні (лабораторний, вегетаційний, лізиметричний, вегетаційно-польовий, польовий) методи досліджень в агрономії, статистичні методи аналізу даних, агротехнічні заходи, загальні технології вирощування сільськогосподарських культур. .</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування, інструменти та програмне забезпечення, необхідне для лабораторних, лабораторно-польових та польових досліджень в агрономії..</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Освітньо-професійна з практико-орієнтованим навчанням (прикладна орієнтація).</p> <p>Освітньо-професійна програма базується на загальновідомих положеннях та результатах сучасних наукових досліджень з агрономії.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми</p>	<p>Загальна освіта в галузі агрономії. Акцент на поглибленій спеціальній підготовці в сфері сучасних наукових підходах до технологічних процесів виробництва сільськогосподарських культур з використанням елементів ресурсозбереження, органічного землеробства та екологічної безпеки.</p> <p>Ключові слова: органічне землеробство; програмування врожаїв; інтенсивні технології; стандартизація та сертифікація; умови зберігання та переробки; екологічна безпека; адаптивні системи землеробства; експериментальна робота; інноваційні технології; фітосанітарний моніторинг; економічна ефективність.</p>
<p>Особливості освітньо-професійної програми</p>	<p>Тісна співпраця з підприємствами в галузі виробництва, зберігання та переробки сільськогосподарської продукції дозволяє:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опанувати сучасні технології та методи використання інноваційних процесів в агропромисловому комплексі під час проектування та реалізації екологічно-безпечних, економічно-ефективних технологій виробництва, зберігання та переробки продукції рослинництва та відтворення родючості ґрунтів різних агроландшафтів; - проходження виробничої практики в провідних підприємствах АПК України та зарубіжних господарствах сільськогосподарського спрямування; - написання наукових робіт, тез, статей; - презентації проведених досліджень та пропозицій на науково-

	практичних конференціях; – презентації та захисту кваліфікаційної роботи.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Дослідницька, викладацька та адміністративна діяльність у сфері аграрної освіти, науки та виробництва, консультативно-дорадницька діяльність у сфері виробництва. Місце працевлаштування: науково-дослідні, проектно-технологічні установи, аграрні підприємства, ЗВО аграрного профілю, коледжі та ін. Посади згідно класифікатора професій України: інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів (2310.2), керівники малих підприємств без апарату управління в промисловості (1312), Керівники підприємств, установ та організацій (1210.1), начальники (інші керівники) та майстри виробничих підрозділів у сільському, лісовому та водному господарствах, у риборозведенні, рибальстві та природно-заповідній справі (1221.2). Фахівець здатний виконувати професійну роботу, перелік якої подається відповідно до класифікатора професій і може займати такі первинні посади: голова колективного господарства; начальник дослідної організації; головний агроном; завідувач господарства підсобного сільського; асистент.
Подальше навчання	Продовження навчання для здобуття третього (овітньо-наукового) рівня. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих.
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Проблемні, інтерактивні, проектні, інформаційно-комп'ютерні, саморозвиваючі, колективні та інтегративні, контекстні технології навчання, електронне навчання в системі Moodle, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання, індивідуальних занять тощо.
Оцінювання	Оцінювання якості освоєння освітньо-професійної програми включає поточний і підсумковий контроль знань (семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти). Поточне оцінювання – на практичних, лабораторних заняттях (усне або письмове опитування, експрес-контроль, виступи здобувачів вищої освіти під час обговорення питань, контрольні роботи, тестовий контроль, звіти про лабораторні роботи, презентації тощо). Підсумковий контроль – екзамен або залік (диференційований залік). Підсумкова атестація – публічний захист кваліфікаційної роботи
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері агрономії під час здійснення професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій

	та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). 3. Здатність виявити, ставити та вирішувати проблеми. 4. Здатність працювати в міжнародному контексті. 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними. 6. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етичні та культурні відмінності. 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії. 3. Здатність створювати нові технології та застосовувати сучасні технології агрономії, враховуючи їх особливості та користуючись передовим досвідом їх впровадження, розробляти наукові основи технологій вирощування сільськогосподарських культур. 4. Здатність оцінювати придатність земель для вирощування сільськогосподарських культур з урахуванням вимог щодо забезпечення кількості та якості продукції. 5. Здатність дотримуватися правил охорони праці під час здійснення фахової діяльності. 6. Здатність розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах на основі спеціалізованих концептуальних знань, що включають сучасні наукові здобутки у сфері агрономії. 7. Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям. 8. Здатність самостійно організувати та проводити наукові дослідження з використанням загальноприйнятих методів і стандартів ґрунтових і рослинних зразків. 9. Здатність до розробки та викладання навчальних дисциплін у закладах вищої та фахової передвищої освіти.
7 – Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання (РН)	
Результати навчання (РН)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії. 2. Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії. 3. Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів. 4. Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію. 5. Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обговорювати висновки. 6. Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних

	<p>добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності. 8. Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики. 9. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері аграрних наук та продовольства. 10. Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів. 11. Здійснювати бізнесове проєктування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок. 12. Добирати оптимальну стратегію господарювання в агрономії, у тому числі за нечіткості цілей і невизначеності умов. 13. Надавати консультації з питань інноваційних технологій в агрономії. 14. Організовувати результативні і безпечні умови роботи.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Розробники програми: 1 доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, 2 кандидати сільськогосподарських наук, доценти, штатні співробітники Полтавської державної аграрної академії; 1 кандидат сільськогосподарських наук, провідний агроном ТОВ; 1 здобувач вищої освіти СВО Магістр, 1-го року навчання спеціальність 201 Агрономія.</p> <p>Гарант освітньо-професійної програми: доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, зокрема стажування, в т.ч. за кордоном.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти і є достатнім для забезпечення якості освітнього процесу, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> навчальні приміщення; комп'ютерні класи (лабораторії); спеціалізовані лабораторії; спортивний зал, спортивні майданчики; бібліотека, читальний зал; точки бездротового доступу до мережі Інтернет; мультимедійне обладнання;

	<p>приміщення для науково-педагогічних працівників; гуртожитки; пункти харчування; та ін.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам, має актуальний змістовий контент, базується на сучасних інформаційно-комунікаційних технологіях та включає:</p> <p>бібліотеку, читальний зал з достатнім фондом навчальної, наукової літератури та фахових періодичних видань; електронну бібліотеку ПДАА: http://lib.pdaa.edu.ua/ офіційний сайт ПДАА: https://www.pdaa.edu.ua/; віртуальне навчальне середовище; необмежений доступ до мережі Інтернет, точки бездротового доступу до мережі; корпоративну пошту; навчальні і робочі плани; графіки навчального процесу; комплекси навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін; навчальні та робочі програми навчальних дисциплін; наскрізну програму практики; електронний ресурс, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчально-методичного плану; методичні вказівки щодо виконання магістерської дипломної роботи; засоби діагностики якості вищої освіти; репозитарій ПДАА; та ін.</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>На основі двосторонніх договорів між Полтавською державною аграрною академією та закладами вищої освіти України</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Забезпечується відповідно до підписаних міжнародних угод та меморандумів.</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Можливе на загальних умовах. На навчання приймаються іноземні громадяни на умовах контракту, які мають диплом бакалавра або спеціаліста, магістра.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти освітньо-професійної програми			
ОК.04	Ділова іноземна мова	3	залік
ОК.09	Економіка та організація агропромислових формувань	3	залік
ОК.12	Маркетингова товарна інноваційна політика агропромислових формувань	3	залік
ОК.03	Охорона праці в галузі та цивільний захист	3	іспит
ОК.11	Управління персоналом	3	залік
ОК.01	Адаптивні системи землеробства	3	екзамен
ОК.02	Біотехнології в рослинництві	3	екзамен
ОК.05	Інформаційні технології в агрономії	3	екзамен
ОК.06	Методи і організація досліджень в агрономії	4,5	екзамен
ОК.07	Світові агротехнології	3	екзамен
ОК.08	Системи сучасних інтенсивних технологій	3	екзамен
ОК.10	Сучасні проблеми агроекології	3	залік
ПП.01	Науково-дослідна практика	10,5	диф. залік
АТ.01	Підготовка кваліфікаційної роботи	15	
АТ.02	Захист кваліфікаційної роботи	3	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонентів		66	
Вибіркові компоненти освітньо-професійної програми *			
Загальний обсяг вибіркового компонент:		24	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

* Згідно із Законом України «Про вищу освіту» студенти мають право на «вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та робочим навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому, здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

Механізм реалізації права студентів на вибір навчальних дисциплін визначено Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавській державній аграрній академії.

2.2. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми

Семестр	Код н.д.	Код компонентів ОПІ, що передують вивченню											
		1 семестр								2 семестр	3 семестр		
		ОК.04	ОК.09	ОК.12	ОК.03	ОК.01	ОК.02	ОК.07	ОК.10	ОК.06	ОК.11	ОК.05	ОК.08
1 семестр	ОК.04												
	ОК.09												
	ОК.12												
	ОК.03												
	ОК.01												
	ОК.02												
	ОК.07												
	ОК.10												
2 семестр	ОК.06					•	•	•	•				
3 семестр	ОК.11				•	•		•	•				
	ОК.05	•								•			
	ОК.08					•	•	•	•				

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі та/або проблеми з агрономії, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена у репозитарії закладу вищої освіти або його структурного підрозділу.
Вимоги до публічного захисту	Атестація здійснюється Екзаменаційною комісією, до складу якої можуть включатися представники роботодавців та їх об'єднань. Атестація здійснюється відкрито і гласно.
Документи, які отримує випускник на основі успішного проходження атестації	Документ встановленого зразка про присудження ступеня вищої освіти Магістр із присвоєнням кваліфікації: магістр із агрономії.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	ОК.08	ОК.09	ОК.10	ОК.11	ОК.12	ПП.01	АТ.01	АТ.02
ЗК 1		•			•	•		•			•		•	•	•
ЗК 2			•										•	•	•
ЗК 3		•					•		•			•	•	•	•
ЗК 4				•			•						•	•	•
ЗК 5	•				•			•	•			•	•	•	•
ЗК 6	•									•			•	•	•
СК 1											•		•	•	•
СК 2							•	•	•			•	•	•	•
СК 3	•	•			•		•	•					•	•	•
СК 4	•									•		•	•	•	•
СК 5			•										•	•	•
СК 6					•		•		•			•	•	•	•
СК 7				•							•		•	•	•
СК 8		•				•		•					•	•	•
СК 9						•	•	•					•	•	•

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	ОК.01	ОК.02	ОК.03	ОК.04	ОК.05	ОК.06	ОК.07	ОК.08	ОК.09	ОК.10	ОК.11	ОК.12	ПП.01	АТ.01	АТ.02
ПН.1						•							•	•	•
ПН.2							•						•	•	•
ПН.3	•								•				•	•	•
ПН.4					•								•	•	•
ПН.5						•							•	•	•
ПН.6		•						•					•	•	•
ПН.7										•			•	•	•
ПН.8	•						•						•	•	•
ПН.9				•									•	•	•
ПН.10											•		•	•	•
ПН.11												•	•	•	•
ПН.12								•					•	•	•
ПН.13					•								•	•	•
ПН.14			•										•	•	•